

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/138/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116202334
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3116202334.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu: CRIF - Slovak Credit Bureau, s. r. o., so sídlom Malý trh 2/A, Bratislava, IČO: 35 886 013, zast. Havel, Holásek & Partners s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti žalovanému: V. G., bytom K. O. XXXX/XX, G., o zaplatenie 726,43 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 23. novembra 2016, č.k. 23C/57/2016-91, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáha proti žalovanému zaplatenia sumy 726,43 eur s príslušenstvom.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 09.03.2007 bola medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo forme povoleného prečerpania s výškou 30.000,-Sk, čím umožnil žalovanému čerpať úver tak, že realizoval jeho príkazy na prevod a výbery v hotovosti aj v prípade, keď neexistovala pohľadávka žalovaného voči predchodcovi žalobcu z účtu žalovaného. Táto zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko bola uzavretá medzi predchodcom žalobcu, ktorý pri uzatváraní zmluvy poskytoval služby ako podnikateľ (§ 2 ods. 1 psím a) zákona č. 634/1992 Zb., teda mal postavenie predávajúceho a žalovaným, ktorý ju využíval pre svoju osobnú potrebu, teda mal postavenie spotrebiteľa podľa (§ 2 ods. 1 psím b) zákona č. 634/1992 Zb.). Odstúpením od zmluvy zo strany predchodcu žalobcu bola zmluva od začiatku zrušená, nakoľko iné dojednanie sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa - žalovaného tým, že mu zakladá povinnosť vrátiť viac než rozdiel toho, čo účastníci jeden od druhého dostali, vrátane úrokov. Vzhľadom na odstúpenie od zmluvy, kedy zmluva bola zrušená od počiatku vzniklo medzi účastníkmi bezdôvodné obohatenia, pričom v jeho dôsledku boli účastníci povinní vydať si vzájomne to, čo dostali (§ 457 OZ). Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. bol súd povinný prihliadať, aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania a to aj vtedy, ak by bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Súd teda musel z úradnej povinnosti preskúmať, či uplatnené právo proti žalovanému ako spotrebiteľovi nie je premlčané. V prejedávanej veci vzniklo medzi účastníkmi bezdôvodného obohatenia titulom zrušenia zmluvy, t.j. plnením z právneho dôvodu, ktorý dopadol (§ 451 ods. 2 OZ), preto je potrebné na premlčanie aplikovať ustanovenie § 107 ods. 1 OZ. Subjektívna dvojiročná premlčacia doba začala plynúť od okamihu, keď mal oprávnený k dispozícii všetky skutkové informácie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil. Tieto informácie mal k dispozícii hneď po doručení odstúpenia žalovanému, t.j. najneskôr 31.03.2013, nakoľko v tomto mesiaci už žalovanému účtoval úroky z omeškania v dôsledku nevrátenia istiny, požadovanej na základe odstúpenia. Premlčacia doba plynula bez prerušenia a uplynula najneskôr dňa 01.04.2015,

no žalobca svoje právo uplatnil na súde až dňa 11.02.2016, t.j. po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Z uvedených dôvodov, keďže uplatnené právo je v celom rozsahu premlčané, pričom premlčaním hlavného záväzku sa premlčujú aj záväzky akcesorické, t.j. aj úroky (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/222/2005), súd žalobu zamietol. Súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 726,43 eur s príslušenstvom, pričom súd rozsudkom žalobu zamietol v celosti. V konaní bol plne úspešný žalovaný a preto mu patrí vo vzťahu k žalobcovi náhrada trov konania. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu alternatívne, aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Poukázal na skutočnosť, že v prejednávanej veci pohľadávka nespĺňa náležitosti bezdôvodného obohatenia vymenovaného ustanovením § 451 ods. 2 OZ. Poukázal na ustanovenie § 2 ods. 1, 2; § 6 ods. 1; § 7 ods. 1 Zákona o bankách, kedy dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, teda dňa 11.02.2013 bol žalovaný povinný uhradiť celú pohľadávku, ktorá vznikla zo zmluvy. Na základe tohto je potom zrejmé, že nejde o prípad bezdôvodného obohatenia žalobcu, z toho dôvodu nie je možné použiť ustanovenie § 107 OZ o premlčaní. Žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že v čase, keď Slovenská sporiteľňa odstúpila od zmluvy, teda v roku 2013 sa na predmetný vzťah vzťahovali ustanovenia zák. č 513/1991 Zb., teda Obchodného zákonníka, ktorý upravuje premlčanie v štvorročnej premlčacej dobe. Odstúpenie od zmluvy zo dňa 11.02.2013 zastavilo žalovanému poskytnutie ďalšieho povoleného prečerpania a bola vyhlásená mimoriadna splatnosť poskytnutého povoleného prečerpania. Žalobca vyslovil názor, že úkony je potrebné posudzovať nielen podľa názvu, ale podstatný je aj jeho obsah, podľa ktorého Slovenská sporiteľňa odstúpila od ďalšieho poskytovania povoleného prečerpania a vyhlásila mimoriadnu splatnosť a vyzvala žalovaného na úhradu jeho záväzkov. Povinnosť odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká a nemení sa na pohľadávku z bezdôvodného obohatenia. V opačnom prípade by sa veriteľ využívajúc oprávnenie dané mu zákonom, ktoré je dôsledkom porušenia povinnosť dlžníka dostal do horšieho postavenia, ako mal pred porušením povinnosti dlžníka, čo by bola situácia anomálna a neprijateľná. Všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodných podmienok, Všeobecných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky. Podľa vyššie uvedeného je nepochybné, že odstúpením od zmluvy Slovenská sporiteľňa vyhlásila mimoriadnu splatnosť, teda žalovanému vznikla povinnosť uhradiť do 7 dní dlžnú sumu. Je zrejmé, že týmto dokumentom bola vyhlásená splatnosť úveru a zanikol úverový vzťah medzi Slovenskou sporiteľňou a žalovaným.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z týchto dôvodov.

6. V prejednávanej veci súd prvej inštancie správne konštatoval, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je vzťahom spotrebiteľským a s prihliadnutím na ustanovenie § 5b zák. 250/2007 Z.z. je potrebné ex offio posudzovať otázku premlčania nároku uplatňovaného v tomto konaní.

7. Súd prvej inštancie založil svoje zamietavé rozhodnutie na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy, v zmysle ktorého právneho úkonu odo dňa odstúpenia od zmluvy je potrebné počítat dvojročnú premlčaciu lehotu v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 OZ v spojení s § 451 ods. 1, 2 OZ.

8. Faktom je, že súd prvej inštancie správne v prejednávanej veci použil na posudzovanie daného právneho inštitútu ustanovenia Občianskeho zákonníka, kedy z ustanovení § 48 ods. 2 OZ vyplýva, že zmluva sa po odstúpení ruší ex tunc, teda od začiatku, pokiaľ si účastníci nedohodnú inak. Slovenská sporiteľňa si teda mala byť vedomá toho, že pokiaľ sa rozhodne pre odstúpenie od zmluvy, dôjde k jej zrušeniu. Keďže účinky odstúpenia od zmluvy v zmysle ustanovenia Občianskeho zákonníka platia

ex tunc, teda spätne, ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva sa od začiatku ruší v súlade s § 457 OZ. Ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný druhému vrátiť všetko, čo podľa nej dostal. Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy, teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli ako výslovne stanovuje ust. § 457 OZ, ktorá je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

9. Pokiaľ teda mal súd prvej inštancie v úmysle založiť svoje zamietavé rozhodnutie na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu odstúpil od zmluvy bez riadneho skutkového základu, zároveň stanovil počiatok plynutia premičacej doby, teda od dňa 31.03.2013.

10. V spise súdu prvej inštancie sa síce nachádza listina označená ako Odstúpenie od zmluvy zo dňa 11.02.2013, avšak v spise sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, kedy toto odstúpenie od zmluvy bolo zaslané zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovanému, prípadne, kedy sa dostal do jeho dispozičnej sféry. Za týchto okolností je potom záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k počiatku plynutia premičacej doby predčasný, pretože žiaden dôkaz o tom, od ktorého momentu začala plynúť pre žalobcu premičacia doba, sa nenachádza.

11. Vo vzťahu k použitiu ust. Občianskeho zákonníka, ďalej odvolací súd dodáva, že v tomto smere súd prvej inštancie správne ex offo prihliadol na námietku premičania uplatnenej pohľadávky, pretože z ust. § 52 ods. 2 tretej vety OZ vyplýva, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva a to aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (rozsudok NS SR sp. zn. 3Ncdo/14/2014).

12. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že v spise súdu prvej inštancie sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, odkedy začala plynúť premičacia doba, bolo nutné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vyzve žalobcu na doloženie dokladu preukazujúceho, ktorým dňom bolo odoslané odstúpenie od zmluvy zo strany jeho právneho predchodcu. Zároveň sa aj súd prvej inštancie vyporiada s námietkami žalobcu vo vzťahu k obsahu listiny Odstúpenie od zmluvy a spoplatnenia, ktorý stotožňuje s momentom dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti o úvere, s prihliadnutím na ust. príslušného zákona o bankách a následne vo veci opätovne rozhodne s prihliadnutím na unesenie, resp. neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu.

13. Preto dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).